

Provincie Noord-Holland
t.a.v. college GS
Houtplein 33
2012 DE Haarlem

Utrecht, 16 februari 2022

ONDERWERP
Onderzoek naar de ondergrond

Geacht college,

Met deze brief willen wij u informeren over het SCAN-programma. Dit programma voert op verschillende manieren onderzoek uit naar de ondergrond om de potentie van aardwarmte in beeld te brengen. De eerste fase van dit meerjarige onderzoek startte in 2018 met grootschalig seismisch onderzoek in gebieden waar nog weinig over de ondergrond bekend was. Dat is ook in uw regio gebeurd. Het SCAN-programma gaat nu de volgende fase in met het uitvoeren van ongeveer tien tijdelijke onderzoeksboringen verspreid door het land. Uw gemeente maakt onderdeel uit van het zoekgebied Amstelland, waar gezocht wordt naar een geschikte boorlocatie. Via deze brief informeren wij u over wat dit voor u betekent.

Het SCAN-programma wordt op verzoek van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) uitgevoerd onder regie van Energie Beheer Nederland (EBN) samen met TNO.

Waarom onderzoek naar de ondergrond?

Ons klimaat verandert. Dit heeft grote gevolgen voor onze leefomgeving. De voornaamste oorzaak is de CO₂-uitstoot door het gebruik van fossiele brandstoffen, zoals aardgas. In beleidsplannen is nu veel aandacht voor het verduurzamen van de elektriciteitsvraag. Dat kan bijvoorbeeld met de inzet van zon- of windenergie. Maar ook de behoefte aan duurzame warmte is erg groot. Dat kan niet opgelost worden met alleen zon of wind, daar zijn meer bronnen voor nodig.

Aardwarmte

Eén van die duurzame warmtebronnen is aardwarmte. Aardwarmte wordt gewonnen uit warm water dat diep in de ondergrond zit. Dit warme water wordt opgepompt en de warmte wordt eruit gehaald om huizen, kassen en kantoren mee te verwarmen. Het afgekoelde water wordt in de ondergrond teruggebracht en warmt daar vervolgens van nature weer langzaam op. De hoeveelheid warm water die wordt opgepompt is gelijk aan de hoeveelheid afgekoeld water die in de ondergrond wordt teruggebracht.

Wat is het SCAN-programma en waarom is het nodig?

Voor de winning van aardwarmte zijn we op zoek naar aardlagen die warm water bevatten én waar dit water uit gewonnen kan worden. Dat kan alleen als water door de laag heen kan stromen. Hiervoor is kennis nodig van de opbouw en samenstelling van de ondergrond. SCAN verzamelt data over de ondergrond tot een diepte van vier kilometer. Met deze data kan beter ingeschat worden waar aardwarmte als duurzame bron ingezet kan worden.

Onderzoek ondergrond

Het SCAN-programma bestaat uit verschillende onderdelen. In de eerste fase is seismisch onderzoek uitgevoerd. Daarmee wordt meer bekend over aardlagen die aanwezig zijn in de ondergrond. Dit onderzoek is al eerder uitgevoerd in uw gemeente. De volgende fase van SCAN is een onderzoeks boring. Daarmee wordt nog meer bekend over de opbouw en samenstelling van de ondergrond.

De meerwaarde van een onderzoeks boring bestaat uit de volgende aspecten:

1. Het beeld uit het seismisch onderzoek kan worden getoetst en er wordt onderzoek gedaan naar de fysieke samenstelling van de aardlagen;
2. Tijdens het onderzoek wordt getest of de lagen voldoende waterdoorlatend zijn en of ze geschikt zijn om aardwarmte te winnen;
3. Daarnaast wordt door een boring meer bekend over de temperatuur en samenstelling van het water.

De onderzoeks boring zegt niet alleen iets over de samenstelling van de ondergrond op die specifieke locatie. Door een zoekgebied nauwkeurig te kiezen zegt de boring iets over de samenstelling van de ondergrond in een veel groter gebied.

Geen productie

De onderzoeks boring is enkel bedoeld om meer kennis op te doen over de ondergrond. Het winnen van aardwarmte, dus het toepassen van aardwarmte voor verwarming, hoort niet bij dit onderzoek. Aan een locatie en een boring voor onderzoek worden andere eisen gesteld dan bij winning. Het onderzoek duurt ongeveer een half jaar. Daarna wordt alles weggehaald en opgeruimd en wordt de locatie in oorspronkelijke staat hersteld.

Zoekgebied Amstelland

Amstelland is voor onderzoek naar de ondergrond een heel interessant gebied, omdat hier meerdere aardlagen aanwezig zijn, waaruit aardwarmte kan worden gewonnen. In dit gebied zijn wij op zoek naar locaties die niet alleen zoveel mogelijk informatie over de ondergrond opleveren, maar ook inpasbaar zijn in het landschap. Daarbij kijken wij bijvoorbeeld naar bereikbaarheid, afstand tot bebouwing en zo min mogelijk hinder voor omwonenden. De komende tijd wordt gekeken of we zo'n locatie kunnen vinden. Er worden gesprekken gevoerd met grondeigenaren en -gebruikers. In die gesprekken wordt toegelicht wat het doel van het onderzoek is, wordt onderzocht of het terrein groot genoeg is en wordt de bereidheid voor medewerking verkend. In het zoekgebied is nu nog geen definitieve locatie gevonden.

Hoe nu verder?

De komende tijd wordt vooral gewerkt aan het vinden van een locatie waar de onderzoeks boring zou kunnen worden uitgevoerd. Wij hebben nauw contact met medewerkers van uw gemeente om hen te betrekken en te informeren over dit proces. Samen met hen kijken wij naar een geschikt moment om u hier verder over te informeren.

Vergunningen

Om een boring uit te kunnen voeren zijn diverse vergunningen nodig, waaronder van het ministerie van EZK. Daarnaast zijn er mogelijk ook nog vergunningen nodig van onder andere de provincie, het waterschap en de gemeente. In de vergunningen worden zaken opgenomen op het gebied van veiligheid en maatregelen om het effect op de omgeving zoveel mogelijk te beperken. Dit is echter wel afhankelijk van de locatie waar de onderzoeks boring gaat plaatsvinden. Uiteraard houden wij u op de hoogte over de voortgang in dit proces.

Vragen?

Heeft u naar aanleiding van deze brief vragen, dan kunt u contact met mij opnemen via info@scanaardwarmte.nl. Meer informatie over het SCAN programma en het kaartje van het zoekgebied vindt u op www.scanaardwarmte.nl

Met vriendelijke groet,

Timme van Melle
Projectleider SCAN

Zoekgebied Amstelland

Er wordt alleen in het buitengebied en op bedrijventerreinen gezocht naar een geschikte boorlocatie